

Šezdeseta obljetnica Hrvatskog stolnoteniskog saveza

Zdenko **UZORINAC**
Zagreb, Prilaz Gjure Deželića 20

UDK 796.38(497.5)(091)

Udvorani Ministarstva gospodarstva u Zagrebu, 18. listopada 1999. pod pokroviteljstvom Hrvatskog olimpijskog odbora (HOO), obilježena je 60. obljetnica (1939-1999.) osnivanja Hrvatskog stolnoteniskog saveza (HSTS). U svečanom ozračju, uz prisutnost brojnih generacija stolnotenisača, Antun Vrdoljak, predsjednik HOO-a, čestitao je "pingpongašima" na impresivnom nizu medalja,

ali je usput s razlogom zamjerio Savezu da nisu uspjeli tiskati monografiju o svojim velikim uspjesima. Dobitnici "zlatnog reketa" športske su legende Dragutin Šurbek, Branka Batinić i Zoran Primorac. Trofej HSTS-a dobili su STK *Večernji list* i *Mladost* i stolnoteniski djelatnici Stanko Oštir (Zagreb) i Mirko Abramović (Varaždin), dok je *Počasni stijeg* uručen klubovima *Industrogradnji*, *Pamučnoj industriji* Duga Resa, *Listu Medimurje* i zadarskom *Donatu*.

Sami počeci...

Ping-pong, preteča stolnog tenisa, došao je u Hrvatsku iz susjedne Mađarske u kojoj je ta športska igra bila vrlo rasprostranjena. Postoji pouzdan podatak da se početkom dvadesetog stoljeća u Narodnoj čitaonici Donjeg Miholjca, malog gradića u Slavoniji, iz zabave igrao ping-pong. Poznato je da je već ranih dvadesetih godina u Zagrebu bilo postavljeno nekoliko stolova – u klupskoj kućici na igralištu *Concordije*, u Narodnom kasinu, te u nekim privatnim stanovima, među prvima na Gornjem gradu kod dr. Uhmanskog.

Nakon što je osnovana zaslugom Geze i Elizabete Legenstein prva stolnoteniska sekcija u Čakovcu (*Čakovečki športski klub*, 1925.) i glavni grad Hrvatske pokazuje zanimanje za novu športsku igru. Skupina mladih športskih zanesenjaka (D. Brahm, S. Huić, I. Spiz, I. Usmijani, B. Križ i M. Suden) osnovali su 1. veljače 1927. godine prvu stolnotenisku sekciju *Cepin* na Medveščaku. Nedugo zatim niču i ostale stolnoteniske sekcije, među kojima se ističu *Marathon*, *Željezničar*, *Poštar*, *Makabi*, *TTC*, pa *HAŠK*, *ZDK*, *Uranija*...

Stoni tenis se nakon Zagreba širi svuda po Hrvatskoj – celuloidna loptica poskakuje i u Varaždinu, Osijeku, Bjelovaru, Šibeniku, Karlovcu i drugdje. To je vrijeme kad se оформio Stolnoteniski savez Jugoslavije (1928.) unutar kojeg djeluju i hrvatski klubovi. Popriličan broj igrača iz Hrvatske stalni su, ali i vrlo uspješni sudionici svih mnogobrojnih natjecanja i turnira: klupskih, gradskih, međugradskih, međunarodnih, te prvenstava svijeta.

No, šport u staroj Jugoslaviji bio je loše organiziran, bremenit greškama i nepravdama, uvjetovan tadašnjim društvenim sistemom, koji je u cjelini vrlo malo pozornosti posvećivao športskom odgoju. Krajem tridesetih godina u Vojvodini, Hrvatskoj i Sloveniji, osjeća se potreba za stvaranjem vlastite stolnoteniske organizacije. Uslijed političkih promjena u zemlji dolazi do reorganizacije Jugoslavenskog tabletenis saveza.

I tako, 22. listopada 1939. godine dolazi u Zagrebu, u prostorijama YMCA, do povijesnog utemeljenja Hrvatskog tabletenis saveza, koji je samo nakon dva mjeseca promijenio ime u Hrvatski stolni tenis savez (HSTS). HSTS je

Antun Vrdoljak, predsjednik HOO-a čestitao je stolnotenisačima na brojnim odličjima koja su osvojili u proteklih šest desetljeća

"Zlatne rekete" dobili su stolnoteniske legende Dragutin Šurbek, Branka Batinić i Zoran Primorac

obuhvatio 13 klubova na teritoriju djelovanja tadašnje Banovine Hrvatske i vrijedno je ne zaboraviti imena tih utemeljitelja: HAŠK; TTC, *Makabi*, *Ferarija*, *Uranija*, *Tomislav* (Zagreb), *Olimpija* i *Uranija* (Sisak), *Makabi* i *Gvozdar* (Osijek) TTC (Petrinja), *Eight Boys* (Gospić) i *Table Tennis Club* (Belišće). Za predsjednika Saveza izabran je Klement Heger, potpredsjednici bili su Š. Rosenfeld i V. Pavleković, tajnik I. Z. Stanković, tajnik II. S. Golub, blagajnik I. Kladarin i Z. Godec, dok je za kapetana izabran Marcel Domines.

I tako je krenulo...

Prvi stolnotenisač koji je osvojio medalju na svjetskom prvenstvu bio je Zagrepčanin Žarko Dolinar (Kairo 1939.). Iste godine u studenom, u Bjelovaru, organizirano je natjecanje za Hrvatski kup na kojem su pobijedili predstavnici HAŠK-a predvođeni Ladislavom Lexnerom. Prvo prvenstvo Hrvatske u stolnom tenisu – pod nazivom Prvenstvo Banovine Hrvatske – održano je od 8. do 10. studenog 1940. u velikoj dvorani Radničke komore u Zagrebu. Pobjednici u pojedinačnim konkurencijama bili su Blanka Pečnik i Tibor Harangozo. Muška reprezentacija Hrvatske u sastavu Žarko Dolinar, Franjo Blaži i Tibor Harangozo k.g. odigrala je prvu

Raritetni snimak iz 1940. godine — u Bjelovaru je održan I. hrvatski kup na kojem su pobijedili igrači HAŠK-a (u prvom planu Ladislav Hexner)

međunarodnu utakmicu 23. studenog 1940. u Zagrebu protiv Njemačke i izborila 5:2 pobjedu. Boje ženske reprezentacije Hrvatske branile su prvi put, 16. svibnja 1943. godine u Zagrebu Blanka Pečnik, Vera Žabčić i Vida Kononenko i taj su dvoboj izgubile protiv reprezentacije Rumunjske s rezultatom 3:5. Poslije II. svjetskog rata, reorganizacijom športa na novim osnovama, formiraju se i stolnoteniski klubovi (*Mladost*, *Lokomotiva*, *Grafičar*...). Dne 8. prosinca 1945. godine u Zagrebu je osnovano prvo rukovodeće tijelo stolnoteniskog športa u Hrvatskoj – Zemaljski fiskulturni odbor Hrvatske za stolni tenis, a za predsjednika je izabran dr. Egon Zahradka. Godine 1947. u Zagrebu je odigran prvi međunarodni turnir u Hrvatskoj, a dvije godine kasnije u Opatiji je organizirano prvo međunarodno prvenstvo Jugoslavije.

Grad Zagreb je i daljnjih godina najjače središte u Hrvatskoj, ne samo masovnog i rekreativnog već posebno vrhunskog stolnog tenisa, zahvaljujući prije svega istinskim šampionima Žarku Dolinaru i Josipu Joži Vogriincu.

Zlatne šezdesete i sedamdesete

S posebnim zadovoljstvom prisjećamo se i "zlatnih" šezdesetih i sedamdesetih godina u kojima su dominirale legende hrvatskog stolnog tenisa Dragutin Šurbek i Antun Stipančić, pobjednici prvenstva svijeta u igri parova u Pyongyangu 1969. godine, prvenstva Europe u Lyonu 1968, Moskvi 1970, Pragu 1976, Budimpešti 1982. i Moskvi 1984. godine. Taj nezaboravni šampionski duo ostavio je i brojne uspjehe na međunarodnim natjecanjima i turnirima i s pravom je uvršten među najbolje svjetske stolnotenisače svih vremena.

Stolnoteniska ostvarenja koja ulaze i u povijest hrvatskog športa

Hrvatski stolnoteniski šport može se pohvaliti da je njezin član Žarko Dolinar prvi Hrvat koji je osvojio naslov svjetskog prvaka (Wembley 1954. u igri parova)... da je stolnotenisač Dragutin Šurbek hrvatski športša s najviše osvojenih medalja na svjetskim i europskim prvenstvima – 36... da je Grafički stolnoteniski klub *Zagreb* (s tri hrvatska stolnoteni-

Neumorni športski djelatnik Lovro Ratković i stolnoteniski asovi Josip Vogrinc i Žarko Dolinar

sača J. Vogrincem, Ž. Hrbudom i Z. Uzorincem) osvojio prvi na ovim prostorima naslov pobjednika Kupa europskih prvaka 1962. godine prije predstavnika ostalih športova, vaterpola, košarke, nogometa...

I četvrto, da je višestruki kontinentalni prvak *Vjesnik* (prethodnik današnjeg *STK Večernji list*) sa slavnim asovima Antunom Stipančićem, Dragutinom Šurbekom, Zlatkom Čordašem i trenerom Hermanom Vukušićem jedina športska ekipa koja je, između 1971. i 1975. godine, ostvarila rekordni pothvat s nizom od 122 uzastopno izbornih pobjeda na međunarodnim i domaćim natjecanjima!

(Nastavlja se)